

B. C. D.

Ad

audiendum Sermonem Valedictorium
de

MERCATORE LITERATO,

b. e.

de

MUTUO LITERARUM ET MER-
CATORÆ ADJUTORIO,

ā

Nobili & bonæ ſpe Adolescentे

THOMA AUGUSTO
Gleißhern/

Viri Nobilissimi,

DOMINI DAVIDIS *Gleischers/*

Hæreditarii in Wiederau, Senatoris apud LIPSIE NSES digniſſimi & famigeratissimi Mercatoris,

CHARISSIMO FILIO,

in Patriam Urbem

ELYCEO LAUBANENSI

jussu Optimi Parentis reversuro

d. 10. Februar. Anno M. DC. IC. habendum
omnes Literarum & Mercaturæ

PATRONOS, FAUTORES, CULTORES

LAUBANENSES

decenter invitat

M. Gottfried Hoffmann / Rector.

LAUBÆ, typis Michaëlis Hartmanni.

18. Februar. 1700. — Vol de la Prof. Mercatoribus etc.

Agna est Rei literariæ & mercatoriæ necessitudo, & altera alteram egregie adjuvat. Literæ non minus prudentiam quam felicitatem mercandi & auctiorem reddunt & constantiorem: qvò qvis enim doctior vel prudentior, eò aptior est ad rem mercatoriam, & qvò qvis aptior ad negotia sua, eò est felicior. Mercatura Literis & sedem magis amplam & operandi facultatem commodiorem opulentiam suâ conciliat: qvò qvis enim ditor, eò majores & sibi & toti Reipublicæ inserviendi vires habet, & qvò florentior Mercaturæ studio Patriæ redditur status, eò ampliores bonarum literarum sunt officinæ, eoq; potentiores, qvorum Munificentia, Benignitate, Commendatione vel Providentiâ amica nobilis Literatorum labor florere solet. Et sanè cùm omnes ætatis humanæ partes, omnis publicorum temporum varietas, omnes instituendæ vitæ rationes ita Literarum auxilio indigeant, ut, eas si qvis sustulerit, Solem ipsum de mundo sustulisse videatur: qvin eadem quoq; Mercaturam adjuvent, dubitare non potest, nisi qvi rerum omnium planè ignarus. Atq; ad Rem Literariam multum augmenti pariter & ornamenti in dies redundare è sedulo Mercaturæ studio, testes sunt Academiæ, testes omnes Scholæ, imò universus Literatorum Cœtus testis est. Et licet tam familiare commercium & connubium tam amicabile cum Mercatura ineant, ejusq; subsidia expertant & admittant bonæ Litefæ; nihil tamen hac familiaritate de sua dignitate & splendore detrahunt.

Facultas enim mercatoria quam maximè ad studia Literarum accedit, & à DEO, omnium rerum summo Moderatore ducit originem, atq; tam honesta tam liberalis est, ut homines alioq; clarissimos priscis temporibus Mercaturam seqvi atq; exercere non puduerit, intèr qvos, ut à Plutarcho accepimus, magnus ille *Solon* fuit, qvi saluberrimas Atheniensibus leges tulit, *Hippocrates* *Cous*, omnis Medicinæ Parens, divinus *Plato*. *Milesius Tha-*

*Thales, Cato Uticensis, & alii. Quid? Qvod Eqvitibus Romanis mercari etiam licuerit, & apud Venetos, Genuenses, Florentinos, Luccenses statuto etiam cautum sit, ne Mercaturam exercentes Nobiles, ignobiles fiant. Et quis est, qui nesciat, Lusitanæ Reges mercaturas fecisse abundantissimas atq; qvæstuosissimas, sine omni contumelia? Et nostra quoq; ætate annon hæc peculiare qvoddam ornamentum est, annon deliciæ Virorum Principum? Neq; desunt, qui ob studium atq; operam, qvam Mercaturæ dederunt, summum honorem & laudem sunt consecuti, & è privatis Nobiles imò Comites effecti. Quid Italiæ & Germaniæ, qvid Galliæ, Hispaniæ & Angliæ tot familias tot civitates ad summum fere Nobilitatis & honoris culmen extulit? Quid infinitis propè opibus adauxit, nisi strenuæ civium & exterorum negotiationes & Mercaturæ? Hæ sanè, ut Plutarchus ait, ad Regum & Principum etiam familiaritatem contrahendam momentum magnum habere censemur. Testes sunt *Fuggeri*, *Velseri*, *Grimaldi*, *Saulii*, *Bonvisii*, *Strozzæ*, *Medices*, cum qvorum aliquibus Reges Cæsaresq;, ipsi connubia affinitatesq; conjungere non dubitarunt. Laurentius enim *Medices* filiam filio suo *Henrico Regi Galliæ designato*, *Franciscus Rex ejus nominis primus*, despontit & copulavit. *Carolus verò Cæsar filiam Alexandru Medici*, primo *Florentinorum*, Cæsaris autoritate, Principi in matrimonium trâdidit. I nunc & Mercaturam ignobilem & indecoram *Literatis* dicere aude, cujus cum Cultoribus conjugia & Affinitates terrarum Domini contrahere sibi laudi & commodo fore duxerunt.*

De mutuo hoc *Literarum & Mercaturæ adjutorio* verba qvædam, cras, D. V. finitis Sacris publicè facturus est nobilis & magna spei Adolescens, *Thomas Augustus Gleisher/* quem ad eligendum illud dicendi argumentum causa impulit non una. Primò enim *Lipsiam* agnoscit Patriam, urbem sanè *Literatis* Mercatoribus non paucis insignem. Deinde & ipse Parente utitur *Literarum & Mercaturæ* studiosissimo. Porrò latatur se sanguine & amore tangi Magnifici & Nobilissimi Dn. ADRIANI STEGERI, Consulis Patriæ urbis summè meriti, Viri literarum favore studio atq; præsidio celeberrimi. Tandem voluntate paternâ se novit destinatum studiis non minus *Literarum* qvam *Mercaturæ* simul tractandis. Singula cum perpenderet optimus ille Adolescens, ipsi valedictorium sermonem cogitanti se ultrò quasi obtulit illa dicendi materia. Conciliavit sibi hic noster Alumnus sua pietate, modestiâ & obedientiâ omnium amorem; hinc & dignus est, qui non modò benigne audiatur declamaturus, sed & abiturus piis dimittatur precibus & votis. Est *Lipsiensis h. e. filius illius urbis*, qvæ in Laubanensem filios non paucos tot & tanta contulit & adhuc confert beneficia, ut ea non

ea non satis prædicari nedum remunerati queant. Cæterum & Lipsiam ipse DEus multarum urbium fecit obstetricem, qvæ opem ferat parturientibus, h. e, variâ laborantibus inopiâ & de filiorum educatione solicitis. Et sanè facit etiam optima hæc Civitas suum illud divinitus demandatum obstetricium tanta qvidem cum laude, ut omni jure meritoq; divinum Patriæ nostræ imò totius Germaniæ cimelium dici queat, Semper itaq; decoranda est eis laudibus, qvas olim in oratione Parentali memoriam magni Lipsiensis Theologi D. Bosii solenniter habita, D. Valentinus Alberti summum qvondam illud Lipsiensium Decus partim suis, partim Philippi Melanchtonis verbis dedit: Lipsia, (dicebat) qvidem alias in se habet ea, qvæ vel fugienti vinculum injicere obluctantemq; retinere possent.. Cum anno superioris seculi quadragesimo primo Camerarius Tubingâ Lipsiam vocandus esset, inter alia Philippus Melanchton sic ad eum in Epistola: *Mibi crede, inqviebat, multò magis ornata est hæc civitas ingenie quam vel opibus, vel operibus, quibus tamen excellere eam scimus.* Scis, me. hac qvidem in re mediocriter philosophari. Non opes aut ædifica miror, sed præstantiam ingeniorum, Senatus gravitatem, gubernationis formam dominicionem. Inter hæc Lumen egregiorum Virorum Te quoq; conspici malim, quam in isto cætu Tübingerium, quem non qvidem contemno, sed tamen ut anteferam illum perspicuis causis moveor. Hinc & nostrarum est partium, ut Lipsiam, optimam illam tot hominum auxiliatricem DEO quotidianis iisq; devotissimis precibus commendantes, omnigenam ipsi salutem apprecedemur, nec ullam prætermittamus occasionem, qva gratam nostram inseruendi promptitudinem possimus demonstrare, Scribo hæc eâ de causâ, ut ostendatur, quantâ fiduciâ mihi honorificam Literatorum Laubanensium Præsentiam hæc vice pollicear, ubi audiendus Adolescens, qui oriundus est Lipsiâ, cui Lauba multum debere ipsa fatetur, & propterea nostro Lipsensi illud amoris officium, ut spes est, promptissimo animo tribuet, nec non eô ipso rem faciet GL. Dn. M. GLEISBERGERO, Laubanensi, non minùs gratam quam proficuam, qvippe quem FLEISCHERIANA DOMUS Gratia, favore, Beneficiis sibi reddidit valde obstrictum. Accedant itaq; omnes ii, qui volunt, ut Lipsia porrò foveat Laubam nostrosq; filios laudissima sua hospitalitate aliisq; beneficiis benignè sublevare perget. Nostri Propemptici summa est: DEus comitetur abeuntem & præclarâ nobilissimorum Majorum vestigia præclarè semper premere jubeat! Fiat!

P. P. d. 9. Febr. Anno M. DC. IC.